

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11C/55/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207805
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8817207805.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: F. P., S.. XX.XX.XXXX, N. M. S. A. XXX zastúpený: JUDr. Jozefom Elsnerom - advokátom, Advokátska kancelária so sídlom: Dubovica 426, Lipany, IČO: 42 073 952 proti žalovanej: S. J., S.. XX.XX.XXXX, N. M. X. X. XXXX/XX, W. S. o zaplatenie 4.000,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 4.000 eur s prísl. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel dňa 04.04.2013 na notárskom úrade F.. Š. kúpnu zmluvu ako s výlučnou vlastníčkou 2 izbového bytu č. XX na 1.poschodí obytného domu s.č. XXXX na parcele XXXX/X a podielovej spoluvlastníčky na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu ako aj spoluvlastníckeho podielu k pozemku v podiele 5817/183358 všetko zapísané na LV č. XXXX pod B-23, kú. W. S.. Žalovaná podala na okresný súd žalobu na určenie neplatnosti uvedenej kúpnej zmluvy. Rozsudkom okresného súdu vo Vranove nad Topľou zo dňa 29.09.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu bolo rozhodnuté o neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej vo forme notárskej zápisnice pod č. N 134/2013, Nz 1085/2013, NCRIs 11103/2013. Žalovanú v zmysle vyslovenej neplatnosti kúpnej zmluvy vyzval na vrátenie kúpnej ceny, avšak bezvýsledne.

2. Z vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu ohľadom ozrejmenia nezrovnalosti v podanej žalobe, čo sa týka požadovaného úroku z omeškania, odkedy žiada priznať úroky z omeškania, ktorý je to deň, t.j. 04.04.2013 a prečo do právoplatnosti rozsudku a akého, nakoľko ďalej požaduje ďalší úrok z omeškania od právoplatnosti rozsudku, opäť nešpecifikoval akého, do zaplatenia uviedol, že úrok z omeškania požadoval odo dňa 04.04.2013 do právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu vo veci neplatnosti kúpnej zmluvy sp. zn. 10C/569/2013 a od nasledujúceho dňa vo výške 5,05% ročne do zaplatenia. Dátum 04.04.2013 odkedy žiadal priznať úrok z omeškania je dňom, kedy tento deň bol uvedený v notárskej zápisnici o kúpe bytu. V tento deň bola suma zo strany jeho žalobcu poskytnutá žalovanej.

3. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila v tom zmysle, že žalobcu vyzvala na oznámenie čísla účtu alebo uvedenie iného spôsobu platby, čo žalobca neurobil. Žalobu ako takú nerozporovala.

4. Rozsudkom zo dňa 15.08.2018 súd vo veci rozhodol, a to tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 4.000,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.000,- EUR od 06.11.2016

do zaplata, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. O trovách rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania vo výške 72% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnutie súdom 1.inštancie v samostatnom uznesení.

5. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná odvolanie. Na základe podaného odvolania KS Prešov uznesením zo dňa 30.09.2019, č.k. 7Co/50/2019-54 KS zrušil rozsudok v jeho vyhovujúcej časti s výnimkou výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. V odôvodnení poukázal na to, že v danom prípade dôvodom vedúcim k uloženiu povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 4 000 eur spolu s úrokom z omeškania malo byť to, že žalobca poskytol žalovanej plnenie z titulu kúpnej zmluvy vo výške 4 000 eur, pričom kúpna zmluva bola následne v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 10C/569/2013 určená za neplatnú. Z obsahu spisu 10C/569/2013 Okresného súdu Vranov nad Topľou vôbec nevyplýva záver o tom, že zo strany žalobcu bola žalovanej vyplatená kúpna cena v zmysle uzatvorenej kúpnej zmluvy. Okresný súd Vranov nad Topľou v rozsudku zo dňa 29.09.2015, č.k. 10C/569/2013-90, rovnako Krajský súd v Prešove v potvrdzujúcom rozsudku zo dňa 04.10.2016, č.k. 3Co/56/2016-117 dospeli k opačnému záveru, a to, že v konaní nebolo preukázané, aby titulom uzatvorenej kúpnej zmluvy žalobca odovzdal žalovanej kúpnu cenu. Dôkazom toho bola skutočnosť, že žalobkyňa dňa 04.04.2013 prijala iba jedno plnenie od žalovaného titulom poskytnutej pôžičky, o čom svedčí príjmový a výdavkový pokladničný doklad zo dňa 04.04.2013 na sumu 4 000 eur, kde ako účel je uvedené pôžička. Súdov zároveň skonštatovali, že okrem odovzdania finančných prostriedkov titulom poskytnutej pôžičky neexistuje akýkoľvek iný dôkaz preukazujúci zaplata kúpnej ceny za predaj bytu. Na základe akých dôkazov a skutočností konajúci súd dospel k úplne opačnému záveru vo vzťahu k zaplata kúpnej ceny zo strany žalobcu žalovanej z odôvodnenia rozhodnutia nie je známe. Dôkazom opaku nie je ani kúpna zmluva uzatvorená formou notárskej zápisnice dňa 04.04.2013, v ktorej sa len uvádza, že dohodnutá kúpna cena 4 000 eur bude vyplatená v hotovosti do 24 hodín od podpísania zmluva. Či k vyplata kúpnej ceny došlo alebo nie, žalobca ničím nepreukázal, pritom ide o jeho tvrdenie, na ktoré musí predložiť hodnoverné dôkazy. Samotný žalobca do spisu predložil listinný dôkaz zo dňa 02.11.2016 (č. l. 3 spisu), na ktorý poukazuje aj prvoinštančný súd, pričom tento listinný dôkaz je označený ako „vrátenie pôžičky - výzva, predsúdny pokus o zmier“. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súdom jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súdom dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Obdobným spôsobom náležitosti odôvodnenia rozsudku upravovalo ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 30.06.2016. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súdom pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť ako súdom v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Keďže súdom prvej inštancie pri rozhodovaní o uplatnenom nároku ničím podstatným neodôvodnil prijatý záver o vyplatení kúpnej ceny žalobcom žalovanej z titulu neplatnej kúpnej zmluvy, ktorý je priamo v rozpore s tým, ako táto otázka bola posúdená v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 10C/569/2013 a iné právne významné skutočnosti umožňujúce zaviazať žalovanú na zaplata sumy 4 000 eur s príslušným úrokom z omeškania z titulu bezdôvodného obohatenia z odôvodnenia rozhodnutia nevyplývajú, vydanie nepreskúmateľného rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanej, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súdom preto postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozsudok, s výnimkou nenapadnutého výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Po vrátení spisu bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne

zaoberať sa dôvodnosťou uplatneného nároku a následne rozhodnúť tak, aby štruktúra odôvodnenia rozhodnutia zodpovedala zásadám vyplývajúcim z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP.

6. Na základe uvedeného preto súd v zmysle pokynu krajského súdu opätovne vec prejednal a rozhodol.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a prílohami, a to výzvou zo dňa 02.11.2016, notárskou zápisnicou N/134/2013, vyjadrením žalovanej z 26.01.2018 vrátane podacieho lístka, vyjadrením žalobcu zo dňa 22.03.2018, vyjadrením žalovanej zo dňa 30.05.2018, prehľadom úrokových sadzieb NBS, pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 13C/14/2013, 10C/569/2013, odvolaním- vyjadrením žalovanej a vyjadreniami žalobcu.

8. Z výzvy zo dňa 02.11.2016 vyplýva, že žalobca vyzýval žalovanú na úhradu 4.000 eur, kúpnej ceny v zmysle rozhodnutia o neplatnosti kúpnej zmluvy a o úhradu požiadal do 3 dní.

9. Z notárskej zápisnice zo dňa 4.4.2013 č. N134/2013, Nz 10851/2013, NCRLs 11103/2013 vyplýva, že žalobca a žalovaná uzavreli kúpnu zmluvu na dvojizbový byt č. XX na 1.poschodí obytného domu s.č. XXXX na parcele XXXX/X a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu ako aj spoluvlastníckeho podielu k pozemku v podiele 5817/183358 všetko zapísané na LV č. XXXX pod B-23, k.ú. W. S.. Kúpna cena predstavovala sumu 4000 eur. Notárska zápisnica bola spísaná na notárskom úrade F.. Š. Š. vo W. S.. Z notárskej zápisnice vyplýva, že kúpna cena bude vyplatená v hotovosti do 24 hodín, nevyplýva z nej, že bola vyplatená.

10. Žalobca ani pri opätovnom prejednaní veci iné listinné dôkazy na preukázanie reálneho vyplatenia kúpnej ceny 4000 eur nepredložil.

11. Z vyjadrenia žalovanej z 26.02.2018 vyplýva, že žalobcu vyzývala dňa 02.08.2013 na oznámenie účtu alebo uvedenie iného spôsobu platby.

12. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 22.03.2018 vyplýva, že tvrdenia žalovanej o zaslaní výzvy žalobcovi sú zavádzajúce, v tom čase (02.08.2013) prebiehalo súdne konanie.

13. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 10C/569/2013 vyplýva, že vo veci sa viedlo konanie o neplatnosť kúpnej zmluvy a o vydanie predbežného opatrenia. Okresný súd Vranov nad Topľou rozhodol vo veci rozsudkom č.k. 10C/569/2013-90 a to tak, že určil, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným formou notárskej zápisnice spísanej na notárskom úrade F.. Š. Š., notára vo W. S. N. dňa 4.4.2013 pod číslom N 134/2013, NZ 10851/2013, Ncrls 11103/2013, ktorej predmetom bol predaj bytu číslo XX, na 1. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXX, na parcele číslo XXXX/X, zapísaného na LV č. XXXX, katastrálne územie W. S. N., parcela XXXXX/X o výmere 492 m², zastavané plochy a nádvoria so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a podielom k pozemku vo veľkosti 5817/183358 je neplatná. Súd nepriznal žalobkyňi náhradu trov konania. Rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/56/2016, č.k. 3Co/56/2016-117, oba rozsudky nadobudli právoplatnosť 11.11.2016.

14. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že z vykonaných dôkazov, najmä z výpovede žalobkyne a žalovaného, svedkov X. P., F. J. a F.. Š. Š., notára ako aj z vykonaných listinných dôkazov, najmä príjmového a výdavkového pokladničného dokladu dátovaných dátumom 04.04.2013 na sumu 4.000 Eur pod účelom pôžička, notárskou zápisnicou spísanou F.. Š. Š. dňa 04.04.2013 pod číslom N 134/2013, Nz 10851/2013, NCRLS 11103/2013 ako aj z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou 10C/118/2011 bolo preukázané, že zo strany žalovaného resp. jeho otca X. P. došlo k zneužitiu tiesne na strane žalobkyne o ktorej žalovaný ako aj jeho otec X. P. vedeli. Tieseň spočívala v tom, že žalobkyňa bola nútená rýchlo zohnať peniaze pre svojho syna F. J. na úhradu peňažného trestu, pretože inak mu hrozil náhradný trest odňatia slobody. Žalobkyňa však tieto peniaze chcela iba požičať s tým, že ich vráti. Bola presvedčená o tom, že išlo o pôžičku. Pokiaľ ide o právny úkon, ktorý vykonala vo forme notárskej zápisnice, kde išlo o kúpnu zmluvu, u neho mala za to, že ide len o zabezpečovací právny úkon na zabezpečenie pôžičky. Na nátlak X. P., keďže chcela pomôcť synovi F. J. k takémuto úkonu pristúpila. Tento právny úkon, a to kúpna zmluva je preto neplatná hneď z viacerých dôvodov. Jednak v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka nebola zo strany žalobkyne uzavretá slobodne a vážne. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka sa táto zmluva, aj keby ju predávajúca uzavrela slobodne a vážne, sa priechi

dobrým mravom, pretože kúpna cena je zjavne neprímeraná hodnote predávaného bytu. Podľa § 49a Občianskeho zákonníka žalobkyňa tento právny úkon urobila v omyle. Žalobkyňa sa podaním žaloby na príslušnom súde neplatnosti tohto právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka dovolala. Mala za to, že ide len o zabezpečenie pôžičky. Napokon aj v zmysle § 49 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že žalobkyňa kúpnu zmluvu uzavrela v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka mala právo od zmluvy odstúpiť. Bolo by však zo strany súdu popretím spravodlivosti, ak by mal u žalobkyne vzhľadom na jej vek, skúsenosti a to, že je právnu laičkou trvať na tom aby urobila tento osobitný právny akt smerujúci k ukončeniu zmluvy. Napokon, zmluva je neplatná z dôvodu už skôr citovaných právnych ustanovení. Od neplatnej zmluvy nie je možné odstúpiť. Niet však pochybností o tom, že žalobkyňa zmluvu uzavrela v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok. Súd poukázal, že aj pokiaľ ide o samotnú zmluvu o pôžičke, ktorá síce nie je predmetom sporu, táto je tiež podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná, pretože sa prieči dobrým mravom. Dohodnutý úrok 500 Eur zo sumy 3.500 Eur dokonca ešte poníženej o neznámu sumu na účel úhrady polovice notárskych poplatkov predstavuje najmenej 57,14 % úrok ročne, čo je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi. Ak by aj súd pripustil interpretáciu žalovaného resp. X. P., že kúpna cena za byt bola dohodnutá v sume 4.000 Eur pričom v časti uzavretej zmluvy o pôžičke malo ísť o kvázi úhradu kúpnej ceny v sume 4.000 Eur, išlo by rovnako o neplatnosť oboch právnych úkonov, t.j. ako samotnej kúpnej zmluvy tak i zmluvy o pôžičke z dôvodu simulácie právneho úkonu podľa § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd hodnotil aj vierohodnosť výpovedí svedkov X. P. a F. J., pričom X. P. je otcom žalovaného a F. J. synom žalobkyne. Súd za vierohodnejšiu považuje výpoveď F. J., nakoľko tento svedok popísal skutkový stav v zásade v zhode so žalobkyňou. Naopak u X. P. sa nachádzalo viacero rozporov s výpoveďou jeho syna žalovaného ako aj rozporov z výpoveďou svedka F. J. Š. Š. notára, ktorého výpoveď súd považuje za navierohodnejšiu. X. P. uviedol, že v ten istý deň, t.j. 04.04.2013 mal poskytnúť pôžičku F. J. a neskôr v ten istý deň sa mala uzavrieť aj kúpna zmluva na predaj bytu na jeho syna F. P. pričom on sa o kúpnu cenu ani nezaujímal a nepoznal ju. Notár F. J. Š. Š. však vypovedal, že X. P. ho niekoľko dní pred spísaním samotného notárskeho úkonu osobne navštívil za účelom objednávky notárskeho úkonu - kúpnej zmluvy, uviedol mu podstatné náležitosti zmluvy, vrátane kúpnej ceny a doniesol mu k zmluve písomné podklady. Rozpory sa nachádzajú vo výpovedi samotného žalovaného ktorý najprv uviedol, že príjmový a výdavkový pokladničný doklad mala vypísané a podpísané doniesť žalobkyňa a odovzdať ich do ruky jemu - žalovanému, kdežto neskôr vo svojej výpovedi uviedol, že tieto doklady mala odovzdať jeho otcovi X. P.. Napokon X. P. vo svojej výpovedi sám uviedol, že si je vedomý toho, že vrátenie požičanej sumy zo zmluvy o pôžičke by si mohol súdne nárokovať. Ak by súd pripustil existenciu platných oboch právnych úkonov, t.j. zmluvy o pôžičke a zároveň aj kúpnej zmluvy s kúpnu cenou 4.000 Eur šlo by zo strany súdu o popretie spravodlivosti. O byt by tak žalobkyňa mohla prísť prakticky bezodplatne pretože X. P. by si kedykoľvek mohol aj súdnou cestou nárokovať vrátenie pôžičky, vedomosť o čom vo svojej výpovedi aj sám potvrdil.

15. Z odôvodnenia rozsudku KS Prešov v tejto veci vyplýva, že ako vyplýva z obsahu spisového materiálu a zisteného skutkového stavu je nepochybné, že žalobkyňa so žalovaným dňa 04. 04. 2013 uzatvorila ústnu zmluvu o pôžičke, na základe ktorej v uvedený deň jej boli otcom žalovaného vyplatené finančné prostriedky 3 500 Eur s tým, že žalobkyňa sa zaviazala poskytnutú pôžičku zvýšenú o úrok 500 Eur vrátiť v sume 4 000 Eur do dvoch mesiacov od poskytnutia pôžičky. O tom, že sa jednalo o pôžičku svedčí aj príjmový a výdavkový pokladničný doklad zo dňa 04. 04. 2013 vystavený na sumu 4 000 Eur s označením účelu „pôžička“ (č. I. 5 spisu). Ako vyplýva z obsahu notárskej zápisnice zo dňa 04. 04. 2013 N 134/2013, Nz 10851/2013 spísanej na Notárskom úrade F. J. Š. Š., žalobkyňa ako predávajúca mala dňa 04. 04. 2013 uzatvoriť kúpnu zmluvu s kupujúcim - žalovaným, predmetom ktorej bol predaj bytu č. XX na I. poschodí bytového domu, súp. č. XXXX na parcele č. XXXX/X, zapísaného na LV č. XXXX, k. ú. W. S. N. a nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, parcele č. XXXXX/X o výmere 492 m² - zastavené plochy a nádvorcia so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a podielom pozemku vo veľkosti 5817/183358 za dohodnutú kúpnu cenu 4 000 Eur, ktorá kúpna cena mala byť predávajúcej vyplatená v hotovosti do 24 hodín od podpísania zmluvy (č. I. 13 - 15 spisu). Žalovaný žalobkyňu nikdy kúpnu cenu za byt nevyplatil, pričom v deň uzatvorenia kúpnej zmluvy žalobkyňu boli žalobkyňu vyplatené len finančné prostriedky titulom poskytnutej pôžičky (č. I. 5 spisu). Práve skutočnosť, že žalobkyňa so žalovaným dňa 04. 04. 2013, resp. s jeho otcom, uzatvorila zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobkyňa získala finančné prostriedky 3 500 Eur, ktoré súrne potrebovala (v uvedený deň, t. j. 04. 04. 2013 týmito finančnými prostriedkami vyplatila za svojho syna peňažný trest, ktorému hrozilo, že sa jeho podmienený trest odňatia slobody zmení na nepodmienený trest odňatia slobody), svedčí o tom, že žalobkyňu bolo dňa 04. 04. 2013 poskytnuté len jedno plnenie, a to titulom pôžičky, nebolo jej

poskytnuté plnenie (kúpna cena) titulom uzatvorenej kúpnej zmluvy. Je predsa nelogické, aby v prípade reálneho záujmu (žalobkyne) uzatvoril kúpnu zmluvu o predaji bytu dňa 04. 04. 2013, žalobkyňa by v ten istý deň uzatvorila najprv zmluvu o pôžičke za účelom získania finančných prostriedkov, ktoré v uvedený deň tak súrne pre syna potrebovala, ak by v uvedený deň mala získať finančné prostriedky z predaja bytu. Napokon v konaní ani nebolo preukázané a žalovaný ani netvrdil, aby titulom uzatvorenej kúpnej zmluvy žalobkyni odovzdal kúpnu cenu. Svedčí o tom skutočnosť, že žalobkyňa dňa 04. 04. 2013 prijala iba jedno plnenie od žalovaného titulom poskytnutej pôžičky, o čom svedčí príjmový a výdavkový pokladničný doklad zo dňa 04. 04. 2013 na sumu 4 000 Eur - účel: „pôžička“. Okrem odovzdania finančných prostriedkov titulom poskytnutej pôžičky (č. I. 5 spisu) neexistuje akýkoľvek iný dôkaz preukazujúci zaplatenie kúpnej ceny za predaj bytu. Výsledky vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie jednoznačne potvrdili tvrdenia žalobkyne o neexistencii vážnosti prejavu vôle uzavrieť dňa 04. 04. 2013 kúpnu zmluvu o predaji bytu s odkazom práve na uzatvorenú zmluvu o pôžičke. Napokon aj svedok X.E. P. (otec žalovaného) pred súdom potvrdil, že „pri uzatváraní kúpnej zmluvy o predaji bytu sa účastníci zmluvy o kúpnej cene nerozprávali, notára nezaujímala kúpna cena bytu, na kúpnu cenu sa vôbec nepýtal“ (č. I. 70 spisu). Ak teda nebolo preukázané, aby účastníci konania pri uzatváraní kúpnej zmluvy jednali o podstatnej náležitosti zmluvy - kúpnej cene, námietky žalovaného v odvolaní nie sú spôsobilé spochybňovať závery napadnutého rozsudku z hľadiska odvolacích dôvodov. Všetky vyššie uvedené okolnosti svedčia tvrdeniu žalobkyne, že nikdy neprejavila vážnu vôľu uzatvoriť zmluvu o predaji bytu so žalovaným. Vykonané dôkazy svedčia tomu, že pri uzatváraní kúpno-predajnej zmluvy neboli splnené náležitosti právneho úkonu s dôrazom na vôľovú stránku subjektov právneho úkonu a že právny úkon nebol urobený vážne, lebo osoba konajúca skutočne nechcela vyvolať účinky, ktoré zákon pri uzatváraní kúpno-predajnej zmluvy s takýmto prejavom vôle spája.

16. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 13C/14/2013 vyplýva, že vo veci sa viedlo konanie o vypratanie bytu. Okresný súd Vranov nad Topľou, uznesením zo dňa 19.5.2017, č.k. 13C/14/2013-32 konanie zastavil a žalovanej priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.7.2017.

17. Uvedený spor súd takto právne posúdil:

18. Podľa § 451 ods. 1,2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

19. Podľa § 458 ods. 1 OZ musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada

20. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

21. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

22. V zmysle § 3 naradenia v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným záväzkovým právnym vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti. Na základe tohto právneho vzťahu vzniká právo požadovať poskytnuté plnenie naspäť a povinnosť takéto plnenie vrátiť. To, či v danom prípade bolo plnenie bezdôvodné závisí od posúdenia všetkých okolností, za ktorých došlo k plneniu.

24. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil vydať toto obohatenie tomu na úkor koho bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Právny úprava bezdôvodného obohatenia platí v prvom rade na všetky občianskoprávne vzťahy. Možno hovoriť o vzniku záväzkového vzťahu na základe zákona. Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne pri splnení nasledujúcich predpokladov a to vznik bezdôvodného obohatenia objektívne merateľného v peňažných jednotkách na strane obohateného, k získaniu majetkového prospechu na strane obohateného došlo na základe právnych skutočností, ktoré sú výslovne upravené v zákone, vznik majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, ktorá postihuje inú určitú osobu (oprávnený) pričom táto ujma zodpovedá zmienenému bezdôvodnému obohateniu na strane obohateného a nejde o prípad bezdôvodného obohatenia, keď zákon napriek majetkovému prospechu vznik bezdôvodného obohatenia výslovne neustanovuje.

25. Predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je naplnenie všetkých vyššie uvedených predpokladov. Pre vznik bezdôvodného obohatenia podľa ust. § 451 ods. 1 OZ je rozhodujúce to, že došlo k obohateniu určitej osoby na úkor iného a pre toto obohatenie nebol daný právny dôvod (v danom prípade tento právny dôvod v dôsledku rozhodnutia súdu o neplatnosti kúpnej zmluvy odpadol), nie je významná či skutočnosť na základe ktorej sa došlo k bezdôvodnému obohateniu zavinil obohatený alebo nie. Podstatnou je existencia konkrétnej skutkovej podstaty s ktorou zákonom spája vznik tohto právneho vzťahu. Každý sa môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia len do tej výšky do ktorej bolo bezdôvodné obohatenie získané na jeho úkor. V prípade ak je rozhodnuté o neplatnosti zmluvy je každý z účastníkov povinný vrátiť to čo sa plnilo na jej základe.

26. Medzi základné skutkové podstaty bezdôvodného obohatenia patrí plnenie bez právneho dôvodu, plnenie z neplatného právneho dôvodu, plnenie z právneho dôvodu ktorý odpadol, majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov a bezdôvodné plnenie za iného „ kde ten kto mal plniť“, neplnil a ten kto plnil túto povinnosť v skutočnosti nemal. Ak určitý vzťah nemožno posúdiť podľa jednotlivých podmienok bezdôvodného obohatením je potrebné použiť všeobecnú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia aj na prípad výslovne neupravený zákonom.

27. Podľa ust. § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

28. Podľa ust. § 150 ods. 1,2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

29. Podľa ust. § 151ods, 1,2 skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

30. Podľa ust. § 153 ods. 1,2,3 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

31. Podľa ust. čl. 3 ods. 1,2 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

32. Podľa ust. čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

33. Podľa ust. čl. 15 ods. 1, 2 CSP dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

34. Podľa ust. § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a. a) splnení povinnosti,
- b. b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c. c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d. d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

35. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd prejednal vec postupom podľa Civilného sporového poriadku.

36. Zámerom nového Civilného sporového poriadku je snaha o zrýchlenie konania a vytvorenie takých pravidiel, ktoré priebeh konania zhospodárnia, a zároveň vytvorí rámec na efektívnu ochranu celého spektra práv vyplývajúcich z hmotného práva.

37. Jedným z hlavných cieľov je zabezpečiť dôslednú koncentráciu procesu a dôležitou obsahovou zmenou, ktorá je spôsobilá prispieť k efektívnemu a rýchlemu konaniu je tiež zvýšenie požiadaviek na procesnú aktivitu sporových strán, a s tým spojenú procesnú zodpovednosť so sankčnými dôsledkami v prípadoch procesnej pasivity. Jednou zo základných zmien, ktoré odrážajú predmetnú požiadavku aktivity sporových strán je skutočnosť, že po novom budú účastníci konania povinní predložiť dôkazy a rozhodné skutočnosti v zákonných alebo súdom určených lehotách pod hrozbou neprihliadania na skutočnosti predložené po uplynutí určenej lehoty.

38. Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

39. V danom prípade požaduje žalobca ako bezdôvodné obohatenia sumu 4.000 eur, ktorá mala byť vyplatená žalovanej ako kúpna cena za byt, pričom v zmysle súdom vydaných rozhodnutí bolo určené o neplatnosti tejto kúpnej zmluvy na základe ktorej bola žalobcom odovzdaná kúpna cena žalovanej. Podľa názoru žalobcu týmto došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia tým, že odpadol právny dôvod plnenia.

40. V konaní po opätovne vykonanom dokazovaní nebolo preukázané, že by žalobca reálne poskytol plnenie žalovanej z titulu vyplatenej kúpnej ceny vo výške 4000 eur, ktorá bola vyhlásená za neplatnú. Z notárskej zápisnice vyplýva, že kúpna cena bude vyplatená v hotovosti do 24 hodín, nevyplýva z nej, že bola aj reálne pri podpise vyplatená. Žalobca v konaní nepreložil žiaden relevantný dôkazov o tom, že žalovanej skutočne sumu 4000 eur z titulu kúpnej ceny za vyššie uvedený byt v zmysle uzavretej kúpnej zmluvy vo forme notárskej zápisnice aj vyplatil. Žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Vyplýva to aj z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10C/569/2013.

41. Ako je zrejmé z vykonaného dokazovania, žalobca mal uzavrieť so žalovanou aj zmluvu o pôžičke, pričom ide o dva odlišné právne úkony s inými následkami neplnenia. Žalobca v tomto konaní nepožadoval vrátenie plnenia z titulu zmluvy o pôžičke, ale žiadal vrátenie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že zmluvu na základe ktorej mal plniť, bola vyhlásená za neplatnú. V konaní bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že kúpnu cenu žalovanej nevyplatil. Žalobca žiadnymi dôkazmi túto skutočnosť v konaní nepreukázal. Ak kúpna cena nebola žalovanej vyplatená z dôvodu vyhlásenia neplatnosti tejto kúpnej zmluvy, nemohla sa žalovaná bezdôvodne obohatiť na jeho úkor.

42. Tvrdenie o zabezpečení pôžičky týmto spôsobom je irelevantné a bezpredmetné, pretože Občiansky zákonník dáva rôzne možnosti zabezpečenia záväzku nehnuteľnosťou, a to zriadením záložného práva k nehnuteľnosti, inštitútom zabezpečovacieho prevodu práva a nie kúpnu zmluvou. Účel kúpnej zmluvy je diametrálne odlišný ako účel týchto zabezpečovacích inštitútov. Žalobca chcel zrejme obísť zákon. Na veci nič nemení ani to, že žalovaná sa vo veci bližšie nevyjadrila, pretože vyplatenie kúpnej ceny poprela.

43. Preto súd po opätovne vykonanom dokazovaní, v zmysle pokynu a právneho názoru Krajského súdu Prešov, žalobu žalobcu ako nedôvodnú vrátane úrokov z omeškania zamietol. Ak nie je dôvodná istina, nie je dôvodný ani úrok z omeškania z nej.

44. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

46. Súd žalobu zamietol, úspešná preto bola žalovaná a to v rozsahu 100%. Preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.